

TISKOVÁ ZPRÁVA

Sdružení českých spotřebitelů (SČS) a partnerů UMÍ RADNICE OBYVATELŮM OCHRÁNIT DĚTI A MLÁDEŽ PŘED ÚRAZY NA HŘIŠTÍCH A SPORTOVIŠTÍCH ?

V Praze – 2016-11-07

S podporou Národní politiky kvality
(www.npj.cz);

V zadání a pod odbornou záštitou konsorcia partnerů: Profesní komora SOTKVO, Sdružení českých spotřebitelů (SČS) a Kabinet pro standardizaci (KaStan);

Konsorcium pro vlastnictví a správu značky „Hřiště-sportoviště-tělocvična – OVĚŘENÝ PROVOZ“

Proveden výzkum „jak radnice zajišťují revize dětských hřišť a sportovišť“; v realizaci agentury SC&C (<http://scac.cz/>).

„Pro bezpečný provoz veřejných zařízení je zásadní prevence a SČS s partnery se snaží v tomto směru na provozovatele veřejných zařízení působit“, zdůrazňuje Libor Dupal, ředitel SČS a pokračuje: „Prosazujeme proto dodržování evropských technických norem při zajišťování provozu hřišť a sportovišť. Různými prostředky vysvětlujeme jejich důležitost a vyvíjíme nástroje pro podporu jejich používání.“

Stále existuje mnoho problémů a média nás občas bohužel informují o dalších případech i vážných úrazů dětí na hřištích a sportovištích. Je to o to smutnější, že většinou se jedná o prvky a zařízení, které nesou certifikát k prohlášení o shodě, což by mělo dát předpoklad bezpečnosti herního či sportovního prvku a tedy celého veřejného zařízení. Kde je tedy chyba?

Základním principem aplikace evropských norem je zajištění řádného kontrolního systému, který má zaručit, že při převzetí a v průběhu používání je veřejné zařízení v souladu s požadavky norem. **Principiální je zahrnutí ročních nezávislých kontrol do těchto vnitřních kontrolních mechanismů a do procesu provozu obecně.** Jejich správné provádění závisí mj. i na **správném zadání a výběru osoby, která kontrolu provede.** A o tom všem byl výzkum prováděný agenturou SC&C - „**jak radnice zajišťují revize dětských hřišť a sportovišť**“. Jeho realizace je logickým naplňováním priority SČS působit preventivně k bezpečnosti dětí obecně a zvláště k bezpečnosti dětí na hřištích a sportovištích.

Výzkum např. ukazuje, že jen jedna z 10 obcí neprovádí nebo nepožaduje revizi již při převzetí zařízení. Ročním kontrolám se pak věnují v nějaké formě prakticky všechny. Negativní je, že v cca 60% větších obcí nejsou vstupní kontroly při převzetí zařízení a hlavní roční kontroly nezávislé. Znamená to, že kontrolu provádí dodavatel či výrobce zařízení, anebo osoba provozovatele, tedy osoby ve střetu zájmů. Pouze každá třetí obec má pověřenou osobu, která je za revize přímo – osobně za bezpečný provoz veřejného zařízení zodpovědná. V problematice bezpečného provozu tápou spíše menší obce než větší. Zároveň se však starají o výrazně menší počty zařízení. Radnice sice zdůrazňují, že chtějí především bezpečnost zařízení, přitom ale upřednostňují „bezproblémový průběh revize“. Je sice pozitivní, že u kontrolora kladou důraz na jeho odbornost, ale reálně ji neumí posoudit – certifikát kontrolora získaný v náročném akreditovaném systému má obvykle stejnou hodnotu jako doložená účast na semináři. Zadavatelé proti svému zájmu velmi podceňují nestrannost vybíraného kontrolora. Hlavně To přímo souvisí s předchozím závěrem, totiž že je pro obce důležitý bezproblémový průběh revize.

„Osvěta provozovatelů dětských hřišť a sportovišť ohledně bezpečného provozu je nekončící příběh a průzkum nám dává inspiraci pro další práci v tomto směru,“ uzavírá Dupal. Vybrané výsledky výzkumu

jsou v příloze, komplexně na adrese zde - <http://www.overenehriste.cz/dokumenty/vyzkumy.php>.

Proč musí být každoročně bezpečnost hřiště a sportoviště znovu a znovu ověřována? „Ke změně bezpečnosti může dojít samozřejmě běžným používáním a opotřebením, povětrnostními vlivy, neúmyslným či i úmyslným poškozením, také opravou při servisu. Často se ale nebezpečné prvky vyskytují již při převzetí např. z důvodu montážních závad“, vysvětluje Zdeňka Houžvičková, předsedkyně profesní komory SOTKVO, která zároveň zdůrazňuje, že za veřejné zařízení z hlediska bezpečného provozu je plně zodpovědný provozovatel – což jsou obce, školy a jiná školská zařízení aj. Proto je pro provozovatele důležité, aby byla roční kontrola nezávislá.

Aby měl provozovatel jistotu správného postupu při zajišťování provozu hřiště či sportoviště, byl vyvinut model nezávislého ověření bezpečného provozu v souladu s technickými normami, jehož součástí je udělení práva používat značku deklarující bezpečný provoz. **Značka kvality „Hřiště-sportoviště-tělocvična - OVĚŘENÝ PROVOZ“** je důvěryhodnou informací, že provozované zařízení má a udržuje si vysokou míru bezpečného a kvalitního provozu. Znají spotřebitelé a provozovatelé tuto značku, která byla přijata do programu Česká kvalita? Již průzkum organizovaný Asociací malých a středních podniků a živnostníků v r. 2013 ohledně důvěryhodnosti značek kvality ukázal nejvyšší důvěryhodnost této značky ze všech, když 87 % respondentů uvedla, že značka rozhodně či alespoň spíše garantuje kvalitu. Aktuální výzkum sděluje, že radnice větších obcí značku znají více než z jedné třetiny. V malých obcích je ovšem její vnímání minimální.

Nejenom radnice jsou zřizovateli a provozovateli veřejných zařízení. **Na slavnostním Večeru s českou kvalitou v Národním domě na Vinohradech budou předány nové značky „Hřiště-sportoviště-tělocvična - OVĚŘENÝ PROVOZ“ vedení ZOO Plzeň (nové dětské hřiště) a Základní škola Eden, Vladivostocká 6/1035, Praha 10 (venkovní areál - sportovní část).**

Kontakty, informace – Ing. Libor Dupal, dupal@regio.cz; tel. 602561856

Viz též www.overenehriste.cz.

Výsledky výzkumu „jak radnice zajišťují revize dětských hřišť a sportovišť“
<http://www.overenehriste.cz/dokumenty/vyzkumy.php>

Seznam ověřených hřišť naleznete na adrese <http://www.overenehriste.cz/overena-hriste/seznam-overenych-hrist.php> (též v příloze).

Příručka Správné praxe pro bezpečný provoz je k dispozici v e-formě zde - <http://www.konzument.cz/publikace/top-normy.php>.

Profesní komora "SOTKVO" je dobrovolnou, nezávislou, nepolitickou organizací sdružující fyzické i právnické osoby, které se profesně angažují v kontrolní činnosti, výrobě, montážích, nebo opravách zařízení tělocvičen, hřišť a dětských hřišť. Keteňská 18, 193 00 Praha 9, 603 520 407, 732 328 298, sotkvo@volny.cz, www.sotkvo.cz

Sdružení českých spotřebitelů, z.ú. (SČS) si klade za cíl hájit oprávněné zájmy a práva spotřebitelů na vnitřním trhu EU a ČR, přičemž zdůrazňuje preventivní stránku ochrany zájmů spotřebitelů: „Jen poučený spotřebitel se dokáže účinně hájit“. SČS působí v řadě oblastí - pokrývají odbornosti ve vztahu ke kvalitě a bezpečnosti výrobků včetně potravin, technické normalizaci a standardizaci, kvalitě a bezpečnosti služeb včetně služeb finančního trhu aj.

Pod Altánem 99/103; 100 00 Praha 10 – Strašnice; +420 261263574, spotrebitel@regio.cz; www.konzument.cz

Kabinet pro standardizaci, o.p.s. (KaStan) je nezávislou obecně prospěšnou společností založenou Sdružením českých spotřebitelů. Cílem je zvyšování bezpečnosti a kvality výrobků a služeb vytvářením a podporou funkce nástrojů zajišťujících účinné zapojení spotřebitelů do standardizačních procesů (technická normalizace, certifikace a posuzování shody, akreditace, dozor nad trhem), včetně uplatňování technických předpisů a norem.

Pod Altánem 99/103; 100 00 Praha 10 – Strašnice; +420 261263574, normy@regio.cz; www.top-normy.cz

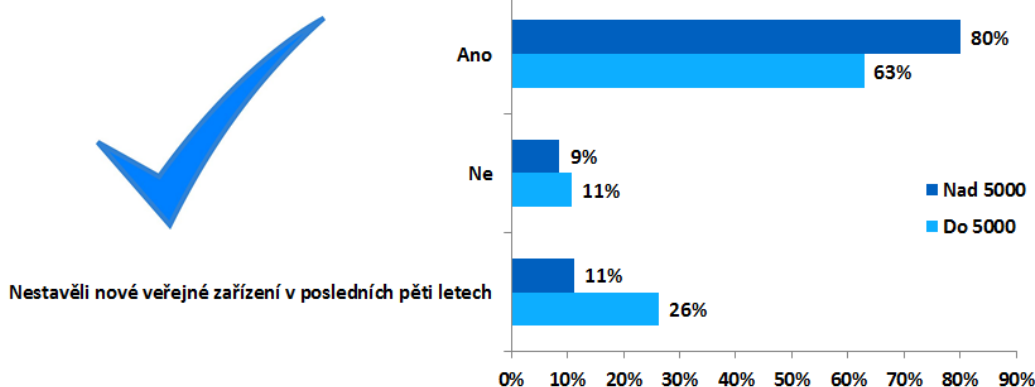
Příloha – vybrané výsledky z výzkumu „jak radnice zajišťují revize dětských hřišť a sportovišť“

Metodologie

Sběr dat

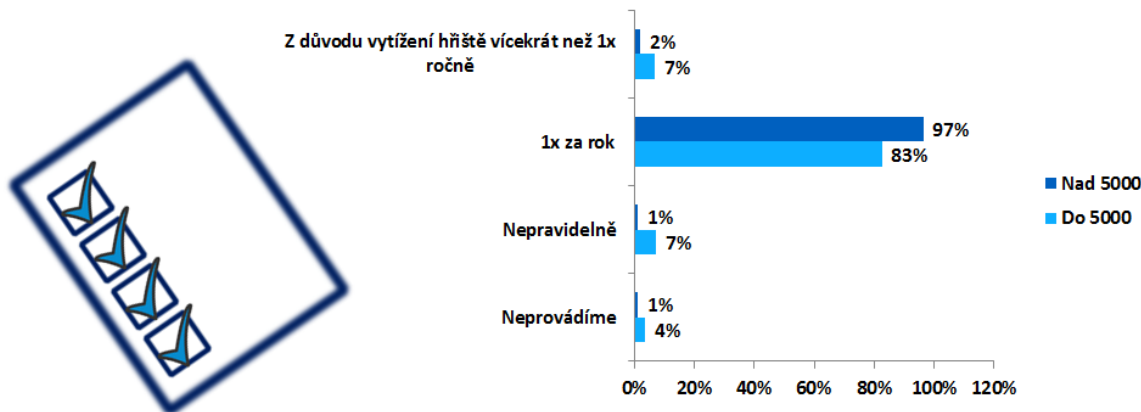
- Data byla sebrána kombinací **CATI** (250 dotazníků) a **CAWI** (33 dotazníků)
- Sběr dat proběhl v období od 11. do 19. října 2016
- Cílová skupina: Obce a města ČR v jejichž správě je alespoň jedno dětské hřiště, sportoviště nebo tělocvična
- Datový soubor obsahuje **283 dotazníků** a je rozdělen na obce do 5 000 (167 dotazníků) a nad 5000 obyvatel (116 dotazníků)

Revize při převzetí nového zařízení

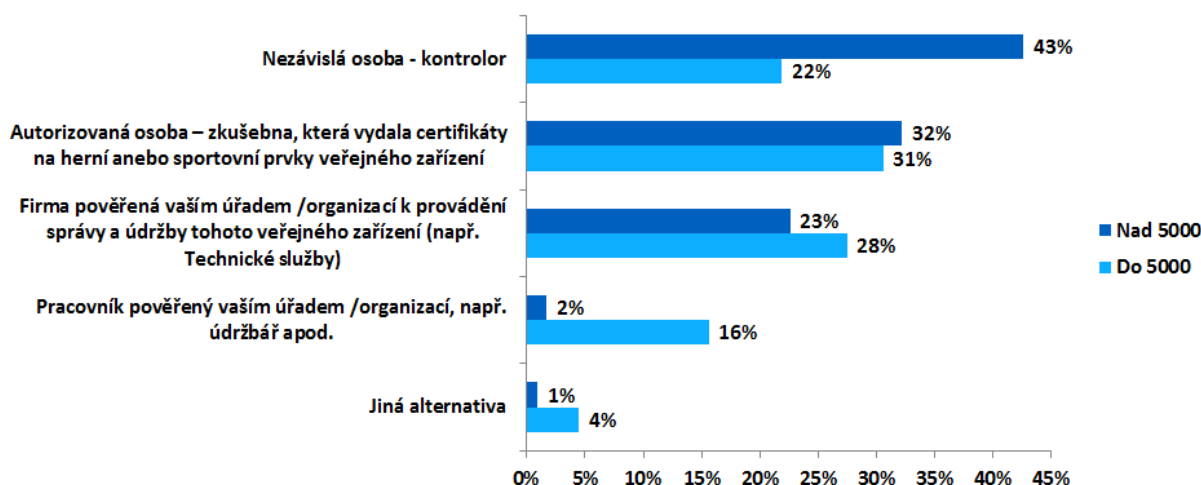
Revizi při převzetí nového hřiště apod. deklaruje takřka **9 z 10** dotázaných obcí ČR. Započítáme-li i obce, které v tomto období nové zařízení nepřebíraly, revize se týká **70 %** dotázaných. Počet obcí, které takovou revizi nedělaly, se s velikostí **neliší**. **Vyšší míra revizí** u obcí nad 5 000 obyvatel je způsobena tím, že **čtvrtina obcí menších** v uplynulých pěti letech žádné zařízení **nepřebírala** (neuváděla do provozu).

Hlavní roční kontrola

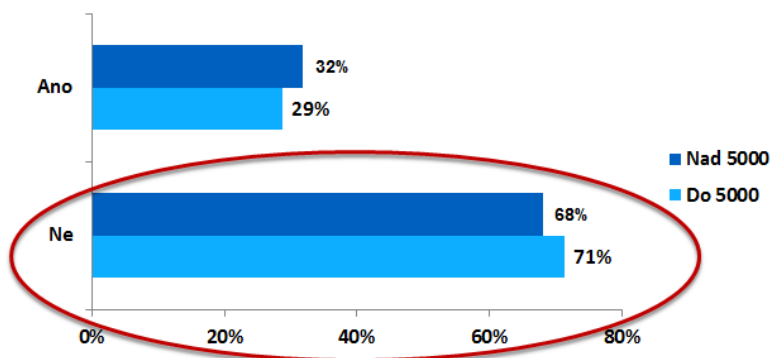
Prakticky všechny obce ji provádějí (platí zejména pro ty s více než 5 000 obyvateli, kde míra realizace dosahuje 99 %). Pokud přece jen obec hlavní kontrolu neprovádí, nebo ji provádí nepravidelně, jde takřka výhradně o obec s méně než 5 000 obyvateli.

Hlavní roční kontrola

Na autorizované třetí osoby se s požadavkem hlavní roční revize obrací téměř ¼ obcí s více než 5 000 obyvateli. Naproti tomu u menších obcí je to jen lehce přes polovinu. Zde jsou tímto úkolem daleko častěji pověřovány osoby nebo organizace s radnicí nějak spojené (např. technické služby).

Osoba s osobní odpovědností

Osobou s **osobní odpovědností** za provoz a revize dětských hřišť sportovišť a tělocvičen disponuje **POUZE zhruba každá třetí** oslovená obec **bez ohledu** na její velikost.

Důležitost cílů kontroly

Do 5 000 obyvatel Nad 5 000 obyvatel

Bezpečnost našich veřejných zařízení	10	10
Bezproblémové provedení a kladné výsledky hlavní roční (odborné technické) kontroly	8	8
Udržení dlouhodobých dobrých vztahů s kontrolorem - poskytovatelem hlavní (odborné technické) kontroly	7	6
Zajištění – dodání doplňkových služeb od poskytovatele hlavní roční (odborné technické) kontroly (údržba, servis, apod.)	7	5
Minimalizace nákladů na provedení hlavní roční (odborné technické) kontroly	6	6

Maximální důležitost má při hlavní roční kontrole **bezpečnost** kontrolovaných zařízení. O něco méně, ale přesto **velmi důležitá**, je pak pro dotazované obce také **bezproblémovost** provedení a **kladný výsledek** celé revize. **Menší obce** pak o něco **více** akcentují **dlouhodobě dobré vztahy** s kontrolory a zejména **dodání doplňkových služeb** typu servis, apod.

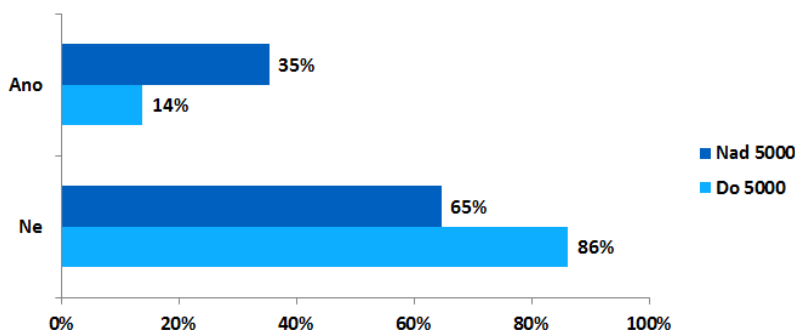
Faktory důležité při výběru kontrolora

Do 5 000 obyvatel Nad 5 000 obyvatel

Odbornost této osoby doložená platným certifikátem vystaveným od certifikační společnosti akreditované Českým institutem pro akreditaci	9	9
Odbornost této osoby a její erudovanost v oboru	9	9
Předchozí zkušenost s daným kontrolorem, reference	8	8
Nezávislost této osoby na výrobě a distribuci herních a sportovních prvků či celých veřejných zařízení	7	8
Komplexnost služby včetně servisu (oprav) apod.	8	7
Doložení, že osoba je pojištěná pro danou činnost (revize herních a sportovních zařízení)	7	7
Cena za provedení hlavní roční (odborné technické) kontroly	7	6

Nejdůležitějším faktorem při výběru kontrolora je jeho **odborná způsobilost**, lhostejno zda doložená certifikátem či jinak. O něco méně, přesto **velmi důležitá** je **předchozí zkušenost** s kontrolorem. **Větší obce** pak o něco **více oceňují nezávislost** kontrolora. **Menší obce** naopak více zajímá, zda kontrolor nabízí **doplňkové služby**. Až za těmito faktory stojí v pořadí důležitosti cena revize.

Ověřený provoz - znalost

Značku **OVĚŘENÝ PROVOZ** zná **necelá ¼** obcí. Výrazně **lepší** je **povědomí** o značce v obcích a městech s **více než 5 000 obyvatel**. Naopak v **menších obcích** zná tuto značku **jen cca 15%** respondentů.